

**Unionin tuomioistuimen esittämä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen
281 artiklan toiseen kohtaan perustuva pyyntö Euroopan unionin tuomioistuimen
perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan N:o 3 muuttamisesta**

Johdanto

Tällä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 281 artiklan toiseen kohtaan perustuvalla pyynnöllä Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan N:o 3 (jäljempänä perussääntö) muuttamisesta on kaksi tarkoitusta.

Yhtäältä tarkoituksena on määrittää ne erityisasiat, joissa unionin yleinen tuomioistuin on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 256 artiklan 3 kohdan mukaisesti toimivaltainen ratkaisemaan jäsenvaltioiden tuomioistuinten mainitun perussopimuksen 267 artiklan nojalla esittämät ennakkoratkaisupyynnöt.

Toisaalta tarkoituksena on sisällyttää 1.5.2019 voimaan tulleen valituslupajärjestelmän soveltamisalaan valitukset unionin yleisen tuomioistuimen antamista ratkaisuksista, jotka koskevat unionin elinten tai laitosten sellaisten valituslautakuntien päätöksiä, jotka olivat olemassa jo tuona päivänä mutta joita ei vielä mainita perussäännön 58 a artiklan ensimmäisessä kohdassa, sekä ulottaa tämä valituslupajärjestelmä koskemaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 272 artiklassa tarkoitettuja oikeudenkäyntejä, joissa on kyse Euroopan unionin tekemässä tai sen puolesta tehdyssä julkis- tai yksityisoikeudellisessa sopimuksessa olevista välityslausekkeista.

Näiden kahden ehdotuksen taustalla on unionin tuomioistuimen työmäärän jatkuva lisääntyminen, ja niiden tarkoituksena on, että unionin tuomioistuin kykenee edelleen täyttämään perussopimuksen laatijoiden sille antaman tehtävän eli huolehtimaan kohtuullisessa ajassa siitä, että ”perussopimusten tulkinnassa ja soveltamisessa noudatetaan lakia”.¹

I. Unionin yleiselle tuomioistuimelle siirrettävä toimivalta ratkaista SEUT 267 artiklan nojalla esitetyt ennakkoratkaisupyynnöt perussäännössä määrätyissä erityisasiassa

Unionin jäsenvaltioiden tuomioistuinten esittämät ennakkoratkaisupyynnöt on tähän mennessä käsitellyt aina unionin tuomioistuin, vaikka mahdollisuus tiettyjen ennakkoratkaisupyyntöjen antamiseen unionin yleisen tuomioistuimen käsiteltäviksi on virallisesti ollut olemassa jo yli kahdenkymmenen vuoden ajan. Nizzan sopimuksen allekirjoittamiseen 26.2.2001 johtaneessa hallitustenvälisessä konferenssissa nimittäin muutettiin Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 225 artiklaa, jotta yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen

¹ Ks. Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 19 artiklan 1 kohta.

tuomioistuimelle annettaisiin siltä siihen saakka puuttunut toimivalta ratkaista ”234 artiklan nojalla esitetyt ennakkoratkaisupyynnöt perussäännössä määrättyissä erityisasiassa”.²

Mahdollisuus ennakkoratkaisuasioita koskevan toimivallan osittaiseen siirtämiseen yhteisöjen tuomioistuimelta yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle lisättiin perustamissopimukseen tilanteessa, jolle oli jo tuolloin ominaista kummankin tuomioistuimen työtaakan merkittävä lisääntyminen talous- ja rahaliiton kolmannen vaiheen käynnistyessä ja Amsterdamin sopimuksen tultua juuri sitä ennen voimaan, ja yhteisöjen tuomioistuin itse piti tätä mahdollisuutta yhtenä tuomioistuimen ruuhkautumisen torjumiseksi ajateltavissa olevista keinoista muiden sellaisten toimenpiteiden ohella, joita olivat uusien suoria kanteita koskevien asiaryhmien siirto yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toimivaltaan, tuomioistuimen kaltaisten lainkäyttöelinten perustaminen tai muutoksenhakuoikeuden rajoittaminen.³

Perustamissopimuksen tämän määräyksen olemassaolosta huolimatta toimivallan jakoa yhteisöjen tuomioistuimen ja yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen välillä ei tuohon aikaan muutettu ennakkoratkaisukysymyksiä koskevissa asioissa. Nizzan sopimuksen voimaantuloa 1.2.2003 seuranneina vuosina nimittäin annettiin etusija virkamiestuomioistuimen perustamiselle ja kaikkien siihen asti yhteisöjen tuomioistuimen toimivaltaan kuuluneiden kumoamis- ja laiminlyöntikanteiden siirrolle ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toimivaltaan lukuun ottamatta tiettyjä toimielinten välisiä kanneryhmiä tai jäsenvaltioiden unionin lainsäätäjän toimista nostamia kanteita. Yksinomainen toimivalta ennakkoratkaisuasioissa on pysynyt unionin tuomioistuimella, joka on sittemmin hyväksynyt useita merkittäviä muutoksia työjärjestykseensä sekä useita sisäistä organisaatiotaan koskevia toimenpiteitä, jotka ovat vaikuttaneet huomattavasti niin tuomioistuimen ratkaisemien asioiden lukumäärään kuin asioiden keskimääräiseen käsittelyaikaankin, joka oli yksi suurimmista huolista edellä mainitun, unionin tuomioistuinrakenteen tulevaisuutta koskeneen pohdinnan taustalla.

Kysymys unionin tuomioistuimelle ennakkoratkaisuasioissa kuuluvan toimivallan siirtämisestä osittain unionin yleiselle tuomioistuimelle tuli uudelleen ajankohtaiseksi Euroopan unionin tuomioistuinrakenteeseen vuonna 2015 hyväksytyn uudistuksen⁴ yhteydessä, mutta se ei tuolloin kuitenkaan käytännössä johtanut perussäännön muuttamiseen sellaisten erityisasioiden määrittämiseksi, joissa unionin yleinen tuomioistuin voisi käyttää toimivaltaa ennakkoratkaisumenettelyssä. Unionin lainsäätäjän kehotettua unionin tuomioistuinta laatimaan viimeistään 26.12.2017 kertomuksen ennakkoratkaisuasioita koskevan toimivallanjaon mahdollisista muutoksista, kun otetaan erityisesti huomioon edellä mainitun uudistuksen yhteydessä toteutettu unionin yleisen tuomioistuimen tuomareiden lukumäärän

² Tämä artikla vastaa asiasisällöltään nykyistä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 256 artiklaa, ja siinä mainittu 234 artikla vastaa puolestaan nykyistä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 267 artiklaa termistöä koskeviin muutoksiin liittyvin varauksin.

³ Ks. tältä osin neuvostolle toukokuussa 1999 toimitettu mietintö ”Euroopan unionin tuomioistuinjärjestelmän tulevaisuus” (11.5.1999 päivätty neuvoston asiakirja 8208/99) sekä yhteisöjen tuomioistuimen ja yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen vuosi sen jälkeen hallitustenvälisessä konferenssissa esittämät lausumat.

⁴ Ks. Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan N:o 3 muuttamisesta 16.12.2015 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2015/2422 (EUVL L 341, 24.12.2015, s. 14).

kaksinkertaistaminen, unionin tuomioistuin katsoi kyseisessä Euroopan parlamentille, neuvostolle ja komissiolle 14.12.2017 toimitetussa kertomuksessa, ettei kyseiseen toimivallan jakoon ollut *siinä vaiheessa* aiheellista tehdä muutoksia.⁵

Unionin tuomioistuin perusteli tätä näkemystään paitsi tällaiseen siirtoon luonnostaan liittyvillä vaikeuksilla myös ja erityisesti sillä, että unionin tuomioistuimen käsiteltäviksi saatetut ennakkoratkaisupyynnöt käsiteltiin nopeasti – ennakkoratkaisupyyntöjen keskimääräinen käsittelyaika oli silloin 15 kuukautta – ja että Euroopan unionin tuomioistuinrakenteen uudistus oli yhä kesken. Unionin yleiseen tuomioistuimeen oli vielä nimitettävä useita tuomareita, ja edessä oli vielä monia uudistuksesta johtuvia toimenpiteitä, jotka liittyivät erityisesti kyseisen tuomioistuimen sisäiseen organisaatioon.

Viisi vuotta myöhemmin tilanne on kuitenkin hyvin toisenlainen.

Yhtäältä unionin tuomioistuimelle esitettyjen ennakkoratkaisupyyntöjen lukumäärä on ollut jatkuvassa kasvussa, mistä on jo muutaman vuoden ajan ollut seurauksena käsittelyaikojen muodostuminen yhä pitemmiksi, koska unionin tuomioistuimen on vaikea käsitellä yhtä joutuisasti kuin aikaisemmin ennakkoratkaisupyyntöjä, jotka niiden lukumäärän kasvun lisäksi ovat yhä monitahoisempia tai arkaluonteisempia.⁶

Toisaalta Euroopan unionin tuomioistuinrakenteen uudistus on nyt toteutettu kokonaisuudessaan. Unionin yleisessä tuomioistuimessa on ollut heinäkuusta 2022 lähtien todellisuudessa kaksi tuomaria jäsenvaltiota kohti eli yhteensä 54 tuomaria, ja kyseinen tuomioistuin on viime vuosina pohtinut sisäistä organisaatiotaan ja työmenetelmiään perusteellisesti, ja tästä on tuloksena muun muassa kyseisen tuomioistuimen jaostojen osittainen erikoistuminen, aikaisempaa ennakoivampi asioiden hallinnointi sekä tärkeiden tai monimutkaisten asioiden siirtäminen entistä useammin laajennettuihin ratkaisukokoonpanoihin, joissa on viisi tuomaria. Tämä kehitys on antanut unionin yleiselle tuomioistuimelle hyvät edellytykset sekä käsitellä entistä suuremman määrän asioita⁷ että käsitellä uudenlaisia, muitakin kuin unionin yleisen tuomioistuimen nykyiseen toimivaltaan kuuluvia asioita.

⁵ Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan N:o 3 muuttamisesta 16.12.2015 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2015/2422 3 artiklan 2 kohtaan perustuva kertomus (kursivointi tässä). Kyseinen kertomus, joka on saatavilla kaikilla unionin virallisilla kielillä, on luettavissa toimielimen internetsivustolla osoitteessa https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2018-01/fi_2018-01-12_08-43-52_228.pdf.

⁶ Verrattuna vuoteen 2016, jolloin unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi saatettiin 470 ennakkoratkaisupyyntöä, niiden lukumäärä oli kolme vuotta myöhemmin 641 ja vuonna 2021 se oli 567. Samana ajanjaksona ennakkoratkaisuasioiden keskimääräinen käsittelyaika on pidentynyt 15 kuukaudesta vuonna 2016 siten, että se oli 15,5 kuukautta vuonna 2019 ja 16,7 kuukautta vuonna 2021. Vuoden alusta lähtien 30.9.2022 mennessä vireille tulleiden ennakkoratkaisupyyntöjen lukumäärä oli 420, ja ennakkoratkaisuasioiden keskimääräinen käsittelyaika oli 17,3 kuukautta. Yksityiskohtaisempi katsaus unionin tuomioistuimessa 1.1.2017–30.9.2022 vireille tulleisiin asioihin ja ennakkoratkaisupyyntöjen osuuteen näistä asioista ilmenee tämän pyynnön liitteessä 1 olevasta taulukosta.

⁷ Tässä toteamuksessa, joka perustuu myös unionin yleisessä tuomioistuimessa asetuksen 2015/2422 antamisen jälkeen vireille tulleiden asioiden lukumäärään, ei oteta huomioon unionin yleisen tuomioistuimen työmäärän mahdollista lisääntymistä unionin lainsäädäntö- ja sääntelytoiminnan kehittymisen vuoksi erityisesti digitalisoinnin alalla.

Tässä tilanteessa unionin tuomioistuin katsoo, että hyvän oikeudenkäytön vuoksi on aiheellista käyttää Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 256 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa annettua mahdollisuutta ja määrittää perussäännössä ne erityisasiat, joissa kyseisen perussopimuksen 267 artiklan nojalla esitettyjen ennakkoratkaisukysymysten ratkaiseminen on unionin yleisen tuomioistuimen tehtävä (1). Tämä on käsillä olevan lainsäädäntöpyynnön ensimmäisen osan tarkoitus, ja siinä täsmennetään oikeusvarmuuden lisäämiseksi myös elin, jonka tehtävänä on valvoa unionin tuomioistuimen ja unionin yleisen tuomioistuimen välisen toimivallan ja noudattamista ennakkoratkaisuasioissa (2), sekä tarvittavat menettelylliset takeet unionin yleiselle tuomioistuimelle siirrettyjen ennakkoratkaisupyynnöiden käsittelemiseksi parhaalla mahdollisella tavalla (3).

(1) Erityisasiat, joissa esitettyjen ennakkoratkaisupyynnöiden ratkaiseminen on unionin yleisen tuomioistuimen tehtävä

Kuten Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 256 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan sanamuodosta ilmenee, unionin yleisen tuomioistuimen toimivalta ratkaista 267 artiklan nojalla esitettyjä ennakkoratkaisukysymyksiä ei ole yleinen toimivalta, joka ulottuisi kaikkiin unionin oikeuden aloihin. Unionin yleisen tuomioistuimen ennakkoratkaisuvallasta on tarkoitettu käytettäväksi erityisasioissa, mikä edellyttää jo käsitteellisesti sitä, että jäsenvaltioiden tuomioistuinten esittämät ennakkoratkaisupyynnöt kohdistuvat kyseisiin asioihin eikä niissä tule esiin oikeudenalojen rajat ylittäviä kysymyksiä unionin oikeuden tulkinnasta tai pätevydestä.

Konkreettisemmin ilmaistuna neljä kriteeriä tai johtavaa periaatetta on ohjannut unionin tuomioistuinta sen harkitessa niiden erityisasioiden määrittämistä, joissa unionin tuomioistuimen ennakkoratkaisuvallasta voitaisiin siirtää unionin yleiselle tuomioistuimelle.

Ensimmäinen kriteeri liittyy siihen, että unionin yleisen tuomioistuimen käsiteltäviksi kuuluvien asioiden on oltava selvästi tunnistettavissa ennakkoratkaisupyynnön sanamuodon perusteella ja myös riittävästi erotettavissa muista unionin oikeudessa säädetyistä asioista, jotta ne eivät aiheuta epätietoisuutta kansallisten tuomioistuinten esittämien kysymysten täsmällisestä ulottuvuudesta ja siten unionin yleisen tuomioistuimen toimivallasta niiden käsittelemiseen.

Toinen ja kolmas kriteeri liittyvät sellaisten asioiden yksilöintiin, joissa tulee esiin vain vähän periaatteellisia kysymyksiä ja joissa unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntö antaa vankan perustan, joka pystyy ohjaamaan unionin yleistä tuomioistuinta sen käyttäessä uutta toimivaltaansa sekä ehkäisemään mahdollisia riskejä oikeuskäytännön epä johdonmukaisuudesta tai epäyhtenäisyydestä.

Lopuksi unionin tuomioistuimen mielestä on ollut tärkeää yksilöidä asiat, joissa ennakkoratkaisupyynnöiden lukumäärä on riittävän suuri, jotta ennakkoratkaisupyynnöiden siirtämisellä unionin yleiselle tuomioistuimelle näissä asioissa olisi todellinen vaikutus unionin tuomioistuimen työmäärään. Pelkkä muutamien asioiden siirtäminen, vaikka ne olisivat erityisasiota, ei johtaisi unionin tuomioistuimen työtaakan toivottuun kevenemiseen.

Näillä perusteilla – ja analysoituaan perusteellisesti unionin tuomioistuimessa 1.1.2017 ja 30.9.2022 välisenä aikana ratkaistuista asioista laadittuja merkityksellisiä tilastoja⁸ – unionin tuomioistuin on yksilöinyt kuusi asiaryhmää, joissa edellä mainitut kriteerit toteutuvat: yhteinen arvonlisäverojärjestelmä, valmisteverotus, tullikoodeksi ja tavaroiden tariffiluokitus yhdistetyssä nimikkeistössä, matkustajille annettava korvaus ja apu sekä kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmä.

Nämä perussääntöön lisättäväksi ehdotetun uuden 50 b artiklan 1 kohdassa⁹ luetellut asiat ovat nimittäin selkeästi rajattuja ja riittävästi erotettavissa muista unionin oikeudessa säädetyistä asioista, niihin sovellettavien unionin johdetun oikeuden säädösten lukumäärä on pieni ja niissä annetaan edellä mainituista tilastoista ilmenevin tavoin vain harvoin sellaisia tuomioita, joilla olisi periaatteellista merkitystä, koska tarkasteltuna ajanjaksona kaikkiaan yli 630 asiasta vain kolme on käsitelty unionin tuomioistuimen suuressa jaostossa. Näissä asioissa on myös kertynyt runsaasti unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöä, mikä vähentänee huomattavasti oikeuskäytännön epäyhtenäisyyden riskejä.

Unionin tuomioistuimen ennakkoratkaisuvallan siirtäminen unionin yleiselle tuomioistuimelle edellä mainituissa asioissa esitettyjen ennakkoratkaisupyynnöiden ratkaisemiseksi johtanee unionin tuomioistuimen työtaakan huomattavaan kevenemiseen, koska kyseiset ennakkoratkaisupyynnöt muodostavat keskimäärin noin 20 prosenttia kaikista unionin tuomioistuimelle vuosittain esitetyistä ennakkoratkaisupyynnöistä, mutta sen lisäksi on täsmennettävä menettelytavat ennakkoratkaisuvallan jakamisessa unionin tuomioistuimen ja unionin yleisen tuomioistuimen välillä sekä ennakkoratkaisupyynnöiden käsittelemisessä unionin yleisessä tuomioistuimessa. Tämä on 50 b artiklan 2 ja 3 kohdan tarkoitus.

(2) Yksi ainoa taho, joka vastaanottaa ennakkoratkaisupyynnöt ja valvoo unionin tuomioistuimen ja unionin yleisen tuomioistuimen välisen toimivallanjaon noudattamista ennakkoratkaisuasioissa

Koska unionin tuomioistuimen ja unionin yleisen tuomioistuimen välinen toimivallanjako ennakkoratkaisuasioissa määräytyy aineellisin perustein ja koska ennakkoratkaisupyynnöt voivat olla luonteeltaan eri aihepiirien yhdistelmiä ja sisältää kysymyksiä eri asioista, on tärkeää, ettei ennakkoratkaisua pyytävien tuomioistuinten tehtävänä ole ratkaista itse, kuuluuko niiden esittämä ennakkoratkaisupyynnö unionin tuomioistuimen vai unionin yleisen tuomioistuimen toimivaltaan. Oikeusvarmuuden ja käsittelyn joutuisuuden vuoksi perussäännön 50 b artiklan 2 kohdassa täsmennetään, että kaikki Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 267 artiklan nojalla esitetyt ennakkoratkaisupyynnöt on esitettävä unionin tuomioistuimelle, kuten nykyisinkin, mutta jatkossa unionin tuomioistuin siirtää pyynnön unionin yleiselle tuomioistuimelle tarkastettuaan työjärjestyksessään määrättyä menettelyä noudattaen, että pyyntö koskee yksinomaan yhtä tai useampaa perussäännön 50 b artiklan 1 kohdassa mainituista asioista.

Tämän osalta on tärkeää todeta, että unionin tuomioistuimen tässä yhteydessä suorittamassa tarkastuksessa ei ole kyse sen arvioimisesta, onko esitettyjen ennakkoratkaisukysymysten

⁸ Kyseiset tilastot ovat tämän pyynnön liitteinä 2 ja 3.

⁹ Ks. ehdotetun asetuksen 2 artikla.

merkityksellisyyden kannalta tarkoituksenmukaista siirtää asia unionin yleisen tuomioistuimen käsiteltäväksi vai pysyttää se unionin tuomioistuimen käsiteltävänä. Tarkastuksen yksinomaisena tarkoituksena on varmistaa annetun toimivallan periaatteen noudattaminen, koska Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 256 artiklan 3 kohdassa ei anneta unionin yleiselle tuomioistuimelle minkäänlaista toimivaltaa ratkaista ennakkoratkaisukysymyksiä, jotka eivät koske yhtä tai useampaa perussäännössä määrätyistä erityisasioista. Ennakkoratkaisupyynnön, joka koskee sekä perussäännön 50 b artiklan 1 kohdassa mainittuja että kyseisen artiklan ulkopuolelle jääviä asioita, käsittelee siten unionin tuomioistuin, kun sen sijaan ennakkoratkaisupyynnön, joka koskee yksinomaan yhtä tai useampaa kyseisessä artiklassa tarkoitettua asiaa, siirretään automaattisesti unionin yleiseen tuomioistuimeen riippumatta asian tai esitettyjen kysymysten merkityksellisyydestä.

On selvää, ettei ennakkoratkaisupyynnön siirtäminen unionin yleiselle tuomioistuimelle rajoita unionin yleisen tuomioistuimen mahdollisuutta palauttaa asia unionin tuomioistuimelle, jos se katsoo, että ”asian edellyttämä periaatepäätös voi loukata unionin oikeuden yhtenäisyyttä ja johdonmukaisuutta”, eikä unionin tuomioistuimella itsellään olevaa mahdollisuutta käsitellä uudelleen unionin yleisen tuomioistuimen antama ratkaisu, ”jos asia voi vakavasti vahingoittaa unionin oikeuden yhtenäisyyttä ja johdonmukaisuutta”.¹⁰ Tällaisen uudelleenkäsittelyn olisi kuitenkin oltava poikkeuksellista. Koska ennakkoratkaisupyynnön esittäminen unionin tuomioistuimelle merkitsee ennakkoratkaisua pyytävässä tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyn lykkäämistä odottaessa unionin tuomioistuimen tai unionin yleisen tuomioistuimen vastausta kyseisen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin, ennakkoratkaisupyynnön käsittelyn unionin yleisessä tuomioistuimessa olisi lähtökohtaisesti oltava luonteeltaan lopullista.

Tässä yhteydessä ja yhtenäisen lähestymistavan edistämiseksi ennakkoratkaisupyynnöiden käsittelyssä unionin tuomioistuimessa ja unionin yleisessä tuomioistuimessa nämä molemmat tuomioistuimet katsoivat tätä lainsäädäntöpyyntöä valmisteltaessa, että kansallisille tuomioistuimille, pääasian asianosaisille ja muille perussäännön 23 artiklassa tarkoitetuille osapuolille on annettava useita menettelyllisiä takeita.

(3) Välttämättömät menettelylliset takeet ennakkoratkaisupyynnöiden samanlaiselle käsittelylle unionin tuomioistuimessa ja unionin yleisessä tuomioistuimessa

Perussääntöön on tästä syystä lisätty kolme menettelyllistä takeita.

Ensinnäkin perussäännön 50 b artiklan 3 kohdan ensimmäisessä virkkeessä määrätään, että unionin yleinen tuomioistuin jakaa ennakkoratkaisupyynnöt tätä varten nimetyille jaostoille. Tällainen jaostojen nimeäminen ei ole uutta unionin yleisessä tuomioistuimessa, koska sitä jo noudatetaan menestyksellisesti henkilöstöasioiden ja immateriaalioikeuksia koskevien asioiden käsittelyssä, ja sen odotetaan helpottavan näiden uudentyyppisten asioiden käsittelyn käynnistämistä unionin yleisessä tuomioistuimessa, minkä lisäksi se on omiaan vahvistamaan kyseessä olevissa erityisasioissa esitettyjen ennakkoratkaisupyynnöiden käsittelyn

¹⁰ Ks. tältä osin Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 256 artiklan 3 kohdan toisen ja kolmannen alakohdan sanamuoto.

johdonmukaisuutta, kun ne kaikki käsitellään samassa tai samoissa unionin yleisen tuomioistuimen jaostoissa.

Perussäännön 50 b artiklan 3 kohdan toiseen virkkeeseen kirjattu toinen tae samanlaisesta menettelystä ennakkoratkaisupyynnöiden käsittelyssä unionin tuomioistuimessa ja unionin yleisessä tuomioistuimessa perustuu siihen, että unionin yleinen tuomioistuin nimeää julkisasiamiehen jokaisessa käsittelemässään ennakkoratkaisuasiassa. Kuten unionin tuomioistuimessa, julkisasiamiehen nimeäminen ei myöskään unionin yleisessä tuomioistuimessa merkitse ratkaisuehdotuksen järjestelmällistä esittämistä näissä asioissa, koska perussäännön 20 artiklan viidennen kohdan nojalla, jota perussäännön 53 artiklan ensimmäisen kohdan nojalla sovelletaan asian käsittelyyn unionin yleisessä tuomioistuimessa, asia voidaan ratkaista ilman julkisasiamiehen ratkaisuehdotusta, jos asiassa ei tule esiin uutta oikeuskysymystä, mutta julkisasiamiehen nimeäminen lujittaa unionin yleisen tuomioistuimen suorittamaa analyysiä, koska myös tässä tapauksessa jokaisen asian arviointiin osallistuu kaksi henkilöä siten, että nimetyn julkisasiamiehen suorittama asiakirja-aineiston tutkiminen voi hyödyllisellä tavalla täydentää, sävyttää tai rikastuttaa esittelevän tuomarin alustavassa kertomuksessaan tekemää analyysiä.

Koska eräät ennakkoratkaisupyynnöt ja myös muunlaiset asiat saattavat olla merkitykseltään sellaisia, että niiden käsittelyyn tulisi osallistua enemmän kuin viisi tuomaria, tässä lainsäädäntöpyynnössä ehdotetaan perussäännön 50 artiklan muuttamista, jotta unionin yleiselle tuomioistuimelle annettaisiin mahdollisuus käsitellä asia ratkaisukokoonpanossa, jonka laajuus on viiden tuomarin jaoston ja viidestätoista tuomarista muodostuvan suuren jaoston välissä. Unionin yleisen tuomioistuimen suuren jaoston ei nimittäin tulisi kokoontua ratkaisemaan unionin yleiselle tuomioistuimelle siirrettyjä ennakkoratkaisupyynnöitä yhtäältä siksi, että suuren jaoston toimivaltaan tavallisesti kuuluvat periaatteellista kannanottoa edellyttävät asiat kuuluisi palauttaa unionin tuomioistuimelle SEUT 256 artiklan 3 kohdan toisen alakohdan nojalla, ja toisaalta siksi, että suureen jaostoon kuuluvien tuomareiden lukumäärän vuoksi ennakkoratkaisupyynnöiden ratkaisemiseen saattaisi osallistua myös tuomareita, jotka eivät kuulu tätä varten nimettyihin jaostoihin, mikä olisi omiaan heikentämään perussäännön 50 b artiklan 3 kohdan ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettua taetta. Tältä osin 50 artiklan kolmannessa kohdassa täsmennetään, että unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksessä annetaan määräykset jaostojen kokoonpanosta sekä siitä, missä tapauksissa ja millä edellytyksillä unionin yleinen tuomioistuin kokoontuu eri ratkaisukokoonpanoissa.

Kaikkien edellä mainittujen toimenpiteiden odotetaan yhdessä tarkasteltuina mahdollistavan sen, että unionin yleinen tuomioistuin hallinnoi tätä uutta toimivaltaansa parhaalla mahdollisella tavalla, minkä ohella ne ovat omiaan edistämään unionin oikeuden yhtenäistä tulkintaa ja soveltamista siitä riippumatta, minkä tuomioistuimen ratkaistavaksi ennakkoratkaisupyynnöt kuuluu.

II. Valituslupajärjestelmän laajentaminen unionin tuomioistuimessa

Tämän perussäännön muuttamista koskevan pyynnön ensimmäisen osan uudistuksellisuuteen verrattuna sen toinen osa on merkitykseltään suppeampi. Sen tarkoituksena on pelkästään sisällyttää valituslupajärjestelmän soveltamisalaan muutoksenhaut unionin yleisen tuomioistuimen tuomioihin ja määräyksiin, jotka koskevat Euroopan unionin elinten ja laitosten

sellaisten riippumattomien valituslautakuntien päätöksiä, jotka olivat olemassa jo tämän valituslupajärjestelmän tullessa voimaan 1.5.2019 mutta joita ei ole mainittu perussäännön 58 a artiklassa, sekä ulottaa valituslupajärjestelmä koskemaan muutoksenhakuja unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisuihin, jotka annetaan välityslausekkeiden nojalla.

Kun valituslupajärjestelmä otettiin käyttöön vuonna 2019, sitä määrättiin sovellettavaksi muutoksenhakuun unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisuksista, jotka koskevat perussäännön 58 a artiklan ensimmäisessä kohdassa nimenomaisesti mainittujen neljän unionin elimen tai laitoksen¹¹ riippumattomien valituslautakuntien päätöksiä, sekä valitukseen unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisuksista, jotka koskevat sellaisen riippumattoman valituslautakunnan päätöstä, joka on perustettu 1.5.2019 jälkeen johonkin muuhun unionin laitokseen ja jonka käsiteltäväksi asia on saatettava ennen kuin kanne voidaan nostaa unionin yleisessä tuomioistuimessa. Toisaalta 1.5.2019 oli jo olemassa muitakin unionin elimiä tai laitoksia, joissa oli riippumaton valituslautakunta, eikä niitä mainita perussäännön 58 a artiklan ensimmäisessä kohdassa lueteltujen unionin elinten tai laitosten joukossa. Tässä yhteydessä huomion kohteena on esimerkiksi Euroopan unionin rautatievirasto, Euroopan pankkiviranomainen, Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen tai Euroopan unionin energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirasto.

Koska niiden puuttumiseen edellä mainitusta luettelosta ei ole perusteltua syytä, johdonmukaisuuden lisäämiseksi ehdotetaan näin ollen perussäännön 58 a artiklan muuttamista siten, että nämä 1.5.2019 jo olemassa olleet elimet tai laitokset lisätään kyseisessä artiklassa jo lueteltujen neljän elimen joukkoon ja että niiden (jonkin) valituslautakunnan päätöstä koskevasta unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisusta tehdyn valituksen tutkiminen edellyttää nytkin, että unionin tuomioistuin myöntää ensin valitusluvan. Perussäännön 58 a artiklan kolmannen kohdan mukaisesti valituslupa myönnetään kokonaisuudessaan tai osittain vain, jos siihen liittyy unionin oikeuden yhtenäisyyden, johdonmukaisuuden tai kehityksen kannalta merkityksellinen kysymys.

Tästä näkökulmasta katsottuna unionin tuomioistuin ehdottaa lisäksi valituslupajärjestelmän soveltamisalan laajentamista koskemaan muutoksenhakua unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisuihin, jotka koskevat Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 272 artiklassa tarkoitetun, unionin tekemän tai sen puolesta tehdyn sopimuksen, jossa on välityslauseke, täyttämistä.

Toisin kuin 58 a artiklan ensimmäisessä kohdassa tarkoitettuja asioita, unionin tekemässä tai sen puolesta tehdyssä julkis- tai yksityisoikeudellisessa sopimuksessa olevan välityslausekkeen nojalla unionin yleisen tuomioistuimen käsiteltäviksi saatettuja asioita ei ole käsitelty riippumattomassa valituslautakunnassa ennen niiden saattamista unionin yleisen tuomioistuimen tutkittaviksi, mutta niissä unionin yleisen tuomioistuimen tehtävänä on soveltaa oikeusriidan asiakysymykseen vain välityslausekkeessa mainittua kansallista oikeutta eikä unionin oikeutta. Koska tällä alalla tehtyihin valituksiin ei siten lähtökohtaisesti liity unionin oikeuden yhtenäisyyden, johdonmukaisuuden tai kehityksen kannalta merkityksellisiä kysymyksiä, unionin tuomioistuimen tarkoituksena on, että niihin sovellettaisiin samaa

¹¹ Nämä ovat Euroopan unionin teollisoikeuksien virasto, yhteisen kasvilajikevirasto, Euroopan kemikaalivirasto ja Euroopan unionin lentoturvallisuusvirasto.

järjestelmää kuin edellä mainittujen valituslautakuntien päätöksiä koskevista unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisuksista tehtyihin valituksiin.

Liiteluettelo

- 1) Unionin tuomioistuimessa vireille tulleet asiat 1.1.2017–30.9.2022 – Jaottelu menettelylajeittain
- 2) Unionin tuomioistuimen ratkaisemat asiat 1.1.2017–30.9.2022 – Jaottelu menettelylajeittain
- 3) Unionin tuomioistuimen 1.1.2017–30.9.2022 ratkaisemat ennakkoratkaisuasiat lainsäädäntöpyynnössä tarkoitetuissa erityisasioissa

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EU, Euratom) 2022/...,

annettu ... päivänä ...kuuta ...,

Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan N:o 3 muuttamisesta

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 256 artiklan 3 kohdan sekä 281 artiklan toisen kohdan,

ottavat huomioon Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 106 A artiklan 1 kohdan,

ottavat huomioon unionin tuomioistuimen 30 päivänä marraskuuta 2022 esittämän pyynnön,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämismääräyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan komission ... päivänä ...kuuta ... antaman lausunnon,

noudattavat tavallista lainsäätämismääräysjärjestystä,

sekä katsovat seuraavaa:

(1) Unionin tuomioistuin toimitti Euroopan parlamentin ja neuvoston sille 16.12.2015 esittämän kehotuksen¹² johdosta Euroopan parlamentille, neuvostolle ja komissiolle 14.12.2017 kertomuksen mahdollisista toimivallanjaon muutoksista Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 267 artiklaan perustuvia ennakkoratkaisukysymyksiä koskevissa asioissa. Unionin tuomioistuin katsoi, ettei kertomuksen antamisen ajankohtana ollut aihetta ehdottaa muutoksia mainitun 267 artiklan nojalla esitettyjen ennakkoratkaisupyyntöjen käsittelyyn, mutta korosti samassa kertomuksessa kuitenkin, että mahdollisuutta myöhemmästä ennakkoratkaisuvallan siirrosta unionin yleiselle tuomioistuimelle ei voitaisi sulkea pois tietyissä erityisasioissa, jos unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi saatettaisiin niin monia ja monitahoisia ennakkoratkaisupyyntöjä, että hyvä lainkäyttö edellyttäisi kyseistä siirtoa. Tällainen siirto vastaa myös Nizzan sopimuksen laatijoiden tahtoa, koska heidän tarkoituksenaan on ollut Euroopan unionin tuomioistuinjärjestelmän tehostaminen tekemällä mahdolliseksi unionin yleisen tuomioistuimen osallistuminen ennakkoratkaisupyyntöjen käsittelyyn.

¹² Ks. Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan N:o 3 muuttamisesta 16.12.2015 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2015/2422 (EUVL L 341, 24.12.2015, s. 14) 3 artiklan 2 kohta.

(2) Unionin tuomioistuimen tilastot osoittavat, että sekä vireillä olevien ennakkoratkaisuasioiden lukumäärä että niiden keskimääräinen käsittelyaika ovat kasvussa. Tämä tilanne ei johdu ainoastaan unionin tuomioistuimen käsiteltäviksi vuosittain saatettavien ennakkoratkaisupyynnöiden suuresta lukumäärästä vaan myös siitä, että entistä suurempi määrä sen käsiteltäväksi saatetuista kysymyksistä on hyvin monitahoisia ja erityisen arkaluonteisia. Jotta unionin tuomioistuin pystyisi edelleen täyttämään tehtävänsä, hyvän oikeudenkäytön vuoksi on syytä käyttää Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 256 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa annettua mahdollisuutta siirtämällä unionin yleiselle tuomioistuimelle toimivalta ratkaista mainitun perussopimuksen 267 artiklan nojalla esitetyt ennakkoratkaisukysymykset perussäännössä määrättyissä erityisasiassa.

(3) Unionin yleinen tuomioistuin kykenee sen tuomareiden lukumäärän kaksinkertaistumisen ansiosta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU, Euratom 2015/2422)¹³ toteutetun unionin tuomioistuinrakennetta koskeneen uudistuksen yhteydessä toteutettujen toimenpiteiden ansiosta nykyisin selviytymään tästä toimivallan siirrosta aiheutuvasta työmäärän lisääntymisestä. Koska unionin yleisen tuomioistuimen työmäärä kuitenkin riippuu kiinteästi unionin toiminnan kehittymisestä, on tarvittaessa sen henkilöstöä lisäämällä varmistettava, että se kykenee edelleen täyttämään täysimääräisesti unionin toimielimiin, elimiin ja laitoksiin kohdistuvan laillisuusvalvontatehtävänsä.

(4) Asiat, joissa ennakkoratkaisuvalta annetaan unionin yleiselle tuomioistuimelle, on oikeusvarmuuden vuoksi rajattava selkeästi, ja niiden on oltava riittävästi erotettavissa muista asioista. Näiden asioiden on myös oltava sellaisia, joissa kertynyt unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntö muodostaa vankan perustan, joka pystyy ohjaamaan unionin yleistä tuomioistuinta sen ennakkoratkaisuvaltan käytössä.

(5) Erityisasioiden määrittämisessä on myös otettava huomioon tarve vähentää unionin tuomioistuimen tutkittavaksi tulevia ennakkoratkaisuasioita riittävän suurella lukumäärällä, jotta toimenpiteellä on todellinen vaikutus unionin tuomioistuimen työmäärään.

(6) Yhteinen arvonlisäverojärjestelmä, valmisteverotus, tullikoodeksi ja tavaroiden tariffiluokitus yhdistetyssä nimikkeistössä täyttävät kaikki edellä mainitut edellytykset sille, että niitä voidaan pitää Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 256 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuina erityisasiaina.

(7) Tämä pätee myös matkustajille annettavaan korvaukseen ja apuun sekä kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmään. Nämä molemmat asiat täyttävät edellä mainitut kriteerit, minkä lisäksi unionin yleisellä tuomioistuimella on täydet edellytykset ratkaista näitä asioita koskevat ennakkoratkaisupyynnöt, koska asiassa merkityksellisten unionin oikeuden säännösten asianmukainen tulkinta riippuu suureksi osaksi tällaisiin asioihin liittyvistä tosiseikoista ja teknisistä seikoista.

¹³ Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan N:o 3 muuttamisesta 16.12.2015 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2015/2422 (EUVL L 341, 24.12.2015, s. 14).

(8) Koska unionin tuomioistuimen ja unionin yleisen tuomioistuimen väliseen ennakkoratkaisuvallan jakoon sovelletaan aineellista perustetta, oikeusvarmuuden ja käsittelyn joutuisuuden vuoksi on tärkeää, ettei ennakkoratkaisua pyytävien tuomioistuinten tehtävänä ole ratkaista itse kysymystä siitä, kumpi unionin tuomioistuimista on toimivaltainen ratkaisemaan ennakkoratkaisupyynnön. Kaikki ennakkoratkaisupyynnöt on sen vuoksi pantava vireille samassa tuomioistuimessa eli unionin tuomioistuimessa, joka sen jälkeen ratkaisee työjärjestyksessään täsmennettävää menettelyä noudattaen, koskeeko pyyntö yksinomaan yhtä tai useampaa Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännössä määrättyä erityisasiaa ja kuuluuko se tämän vuoksi unionin yleisen tuomioistuimen käsiteltäväksi. Unionin tuomioistuimelle jää nimittäin toimivalta ratkaista sellaiset ennakkoratkaisupyynnöt, joiden tosin voidaan todeta liittyvän mainittuihin erityisasioihin mutta jotka samalla koskevat muitakin asioita, sillä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 256 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa ei anneta minkäänlaista mahdollisuutta siirtää unionin yleiselle tuomioistuimelle ennakkoratkaisuvallaa muissa asioissa kuin erityisasiassa.

(9) Jotta kansallisille tuomioistuimille ja perussäännön 23 artiklassa tarkoitetuille osapuolille tarjottaisiin samat takeet kuin unionin tuomioistuimessa, unionin yleinen tuomioistuin tulee vahvistamaan itselleen menettelysäännöt, jotka vastaavat unionin tuomioistuimen soveltamia menettelysääntöjä ennakkoratkaisupyynnöiden käsittelyssä varsinkin julkisasiamiehen nimeämisen osalta.

(10) Kun otetaan huomioon ennakkoratkaisumenettelyn erityispiirteet unionin yleisen tuomioistuimen toimivaltaan kuuluviin kanneasioihin verrattuna, ennakkoratkaisupyynnöt on jaettava tätä varten nimetyille unionin yleisen tuomioistuimen jaostoille.

(11) Varsinkin unionin yleisen tuomioistuimen antamien ennakkoratkaisujen johdonmukaisuuden turvaaminen ja hyvä oikeudenkäyttö edellyttävät myös sellaisen ratkaisukokoonpanon mahdollistamista, jonka laajuus on viiden tuomarin jaoston ja suuren jaoston välillä.

(12) Unionin tuomioistuimen tilastot osoittavat myös, että unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisuksista tehtyjen muutoksenhakujen lukumäärä on suuri. Jotta voitaisiin turvata muutoksenhakumenettelyn tehokkuus ja mahdollistaa unionin tuomioistuimen keskittyminen valituksiin, joihin liittyy merkityksellisiä oikeuskysymyksiä, valituslupajärjestelmää on laajennettava ottaen samalla huomioon tehokkaita oikeussuojakeinoja koskevasta oikeudesta luonnostaan johtuvat vaatimukset.

(13) Tästä näkökulmasta on aiheellista yhtäältä ulottaa valituslupajärjestelmä koskemaan valituksia unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisuksista, jotka koskevat unionin elimen tai laitoksen, jossa oli 1.5.2019 riippumaton valituslautakunta mutta jota ei vielä mainita Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 58 a artiklassa, riippumattoman valituslautakunnan päätöstä. Tällaiset valitukset koskevat nimittäin asioita, jotka on jo tutkittu kahteen kertaan eli

ensin riippumattomassa valituslautakunnassa ja sitten unionin yleisessä tuomioistuimessa, jolloin oikeus tehokkaaseen oikeussuojaan tuomioistuimessa on taattu täysimääräisesti.

(14) Mainittu valituslupajärjestelmä on toisaalta syytä ulottaa koskemaan asioita, jotka liittyvät sellaisten sopimusten täyttämiseen, joissa on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 272 artiklassa tarkoitettu välityslauseke. Tällaisissa asioissa unionin yleisen tuomioistuimen tehtävänä on nimittäin soveltaa oikeusriidan asiakysymykseen vain välityslausekkeessa mainittua kansallista oikeutta, joten näihin asioihin ei lähtökohtaisesti liity unionin oikeuden yhtenäisyyden, johdonmukaisuuden tai kehityksen kannalta merkityksellisiä kysymyksiä,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Korvataan Euroopan unionin perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan N:o 3 (jäljempänä perussääntö) 50 artikla seuraavasti:

”Unionin yleinen tuomioistuin kokoontuu kolmen tai viiden tuomarin jaostoissa. Tuomarit valitsevat keskuudestaan jaostojen puheenjohtajat. Viiden tuomarin jaostojen puheenjohtajat valitaan kolmeksi vuodeksi. Heidät voidaan valita tehtävään uudelleen yhden kerran.

Unionin yleinen tuomioistuin voi kokoontua myös suuressa jaostossa taikka jaostossa, jonka laajuus on viiden tuomarin jaoston ja suuren jaoston välillä, tai yhden tuomarin kokoonpanossa.

Työjärjestyksessä määrätään jaostojen kokoonpanosta sekä siitä, missä tapauksissa ja millä edellytyksillä unionin yleinen tuomioistuin kokoontuu eri ratkaisukokoonpanoissa.”

2 artikla

Lisätään perussääntöön artikla seuraavasti:

”50 b artikla

1. Unionin yleinen tuomioistuin on toimivaltainen ratkaisemaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 267 artiklan nojalla esitetyt ennakkoratkaisupyynnöt, jotka koskevat yksinomaan yhtä tai useampaa seuraavista erityisasioista:

- yhteinen arvonlisäverojärjestelmä
- valmisteverotus
- tullikoodeksi ja tavaroiden tariffiluokittelu yhdistetyssä nimikkeistössä
- matkustajille annettava korvaus ja apu
- kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmä.

2. Kaikki Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 267 artiklan nojalla esitetyt ennakkoratkaisupyynnöt pannaan vireille unionin tuomioistuimessa. Unionin tuomioistuin siirtää ennakkoratkaisupyynnön unionin yleiselle tuomioistuimelle tarkastettuaan työjärjestyksessään määrättyä menettelyä noudattaen, että pyyntö koskee yksinomaan yhtä tai useampaa 1 kohdassa tarkoitetuista asioista.

3. Unionin yleiselle tuomioistuimelle siirretyt ennakkoratkaisupyynnöt jaetaan sen työjärjestyksessä määrättyä menettelyä noudattaen tätä varten nimetyille jaostoille. Näissä asioissa nimetään julkisasiamies työjärjestyksessä määrättyä menettelyä noudattaen.”

3 artikla

Korvataan perussäännön 58 a artikla seuraavasti:

”1. Unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisusta, joka koskee jonkin jäljempänä mainitun unionin elimen tai laitoksen riippumattoman valituslautakunnan päätöstä, tehdyn valituksen tutkiminen edellyttää, että unionin tuomioistuin myöntää ensin valitusluvan:

- a) Euroopan unionin teollisoikeuksien virasto
- b) yhteisön kasvilajikevirasto
- c) Euroopan kemikaalivirasto
- d) Euroopan unionin lentoturvallisuusvirasto
- e) Euroopan unionin energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirasto
- f) yhteinen kriisiratkaisuneuvosto
- g) Euroopan pankkiviranomainen
- h) Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen
- i) Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen
- j) Euroopan unionin rautatievirasto.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettua menettelyä sovelletaan myös valitukseen

– unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisusta, jotka koskevat sellaisen riippumattoman valituslautakunnan päätöstä, joka on perustettu 1 päivän toukokuuta 2019 jälkeen johonkin muuhun unionin elimeen tai laitokseen ja jonka käsiteltäväksi asia on saatettava ennen kuin kanne voidaan nostaa unionin yleisessä tuomioistuimessa

– unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisusta, jotka koskevat Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 272 artiklassa tarkoitettua, unionin tekemän tai sen puolesta tehdyn sopimuksen, jossa on välityslauseke, täyttämistä.

3. Valituslupa myönnetään työjärjestyksessä vahvistettujen yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti kokonaisuudessaan tai osittain, jos valitukseen liittyy unionin oikeuden yhtenäisyyden, johdonmukaisuuden tai kehityksen kannalta merkityksellinen kysymys.

4. Valituslupaa koskeva myönteinen tai kielteinen ratkaisu perustellaan ja se julkaistaan.”

4 artikla

1. Unionin tuomioistuin käsittelee Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 267 artiklan nojalla esitetyt ennakkoratkaisupyynnöt, jotka ovat vireillä unionin tuomioistuimessa tämän asetuksen voimaantulopäivää seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä.

2. Valituslupajärjestelmää ei sovelleta valituksiin unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisuihin, jotka koskevat 58 a artiklan 1 kohdan e–j alakohdassa mainittujen elinten tai laitosten valituslautakunnan päätöstä, eikä 58 a artiklan 2 kohdan toisessa luetelmakohdassa tarkoitettuihin valituksiin, jos valitus on vireillä unionin tuomioistuimessa tämän asetuksen voimaantulopäivänä.

5 artikla

Tämä asetus tulee voimaan sitä päivää seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Liite 1

Unionin tuomioistuimessa vireille tulleet asiat 1.1.2017–30.9.2022 – Jaottelu menettelylajeittain

	2017	%	2018	%	2019	%	2020	%	2021	%	2022 ⁽¹⁾	%
Ennakkoratkaisupyynnöt	533	72,1 %	568	66,9 %	641	66,4 %	557	75,6 %	567	67,7 %	420	66,7 %
Kanteet	46	6,2 %	63	7,4 %	41	4,2 %	38	5,2 %	29	3,5 %	28	4,4 %
Muutoksenhaut ⁽²⁾	147	19,9 %	199	23,4 %	266	27,5 %	131	17,8 %	232	27,7 %	174	27,6 %
Lausuntopyynnöt	1	0,1 %		0,0 %	1	0,1 %	1	0,1 %		0,0 %		0,0 %
Erityiset menettelylajit ⁽³⁾	12	1,6 %	19	2,2 %	17	1,8 %	10	1,4 %	10	1,2 %	8	1,3 %
Yhteensä	739		849		966		737		838		630	

⁽¹⁾ Asiat, jotka ovat tulleet vireille 1.1.2022–30.9.2022.

⁽²⁾ Tähän nimikkeeseen sisältyvät sekä Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan 56 artiklaan perustuvat muutoksenhaut että saman pöytäkirjan 57 artiklassa tarkoitetut välikaista oikeussuojaa tai väliintuloa koskevat muutoksenhaut.

⁽³⁾ Erityisiksi menettelylajeiksi luokitellaan oikeusapu, oikeudenkäyntikulujen vahvistaminen, virheen korjaaminen, ratkaisun täydentäminen, takaisinsaanti yksipuoliseen tuomioon, kolmannen osapuolen kantelu, ratkaisujen tulkinta, tuomion tai määräyksen purkaminen, ensimmäisen julkisasiamiehen ehdotus unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisun uudelleenkäsitteystä, vakuustakavarikkomenettely ja koskemattomuuden pidättämisestä koskevat asiat.

Liite 2

Unionin tuomioistuimen ratkaisemat asiat 1.1.2017–30.9.2022 – Jaottelu menettelylajeittain ⁽¹⁾

	2017	%	2018	%	2019	%	2020	%	2021	%	2022 ⁽²⁾	%
Ennakkoratkaisupyynnöt	447	63,9 %	520	68,4 %	601	69,5 %	534	67,4 %	547	70,9 %	382	68,0 %
Kanteet	37	5,3 %	60	7,9 %	42	4,9 %	37	4,7 %	30	3,9 %	32	5,7 %
Muutoksenhaut ⁽³⁾	198	28,3 %	165	21,7 %	210	24,3 %	204	25,8 %	183	23,7 %	142	25,3 %
Lausuntopyynnöt	3	0,4 %		0,0 %	1	0,1 %		0,0 %	1	0,1 %	1	0,2 %
Erityiset menettelylajit ⁽⁴⁾	14	2,0 %	15	2,0 %	11	1,3 %	17	2,1 %	11	1,4 %	5	0,9 %
Yhteensä	699		760		865		792		772		562	

⁽¹⁾ Esitetyt luvut osoittavat asioiden kokonaislukumäärän ottamatta huomioon asioiden yhdistämistä niiden keskinäisen yhteyden perusteella (asialla tarkoitetaan jokaista omalla asianumerollaan kirjattua asiaa).

⁽²⁾ Asiat, jotka on ratkaistu 1.1.2022–30.9.2022.

⁽³⁾ Tähän nimikkeeseen sisältyvät sekä Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan 56 artiklaan perustuvat muutoksenhaut että saman pöytäkirjan 57 artiklassa tarkoitetut väliaikaista oikeussuojaa tai väliintuloa koskevat muutoksenhaut.

⁽⁴⁾ Erityisiksi menettelylajeiksi luokitellaan oikeusapu, oikeudenkäyntikulujen vahvistaminen, virheen korjaaminen, ratkaisun täydentäminen, takaisinsaanti yksipuoliseen tuomioon, kolmannen osapuolen kantelu, ratkaisujen tulkinta, tuomion tai määräyksen purkaminen, ensimmäisen julkisasiamiehen ehdotus unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisun uudelleenkäsittelystä, vakuustakavarikkomenettely ja koskemattomuuden pidättämistä koskevat asiat.

Liite 3

Unionin tuomioistuimen 1.1.2017–30.9.2022 ratkaisemat ennakkoratkaisupyynnot lainsäädäntöpyynnössä tarkoitetuissa erityisasiassa

Taulukko 1: Asioiden lukumäärä*

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Yhteen sä
Arvonlisävero	53	47	53	50	51	32	286
Valmisterverotus	5	3	4	3	5	5	25
Tullikoodeksi	11	0	7	4	6	2	30
Tariffiluokittelu	5	6	6	7	7	1	32
Matkustajille annettava korvaus ja apu	24	64	28	39	63	19	237
Kasvihuonekaasujen päästöoikeudet	3	5	3	3	6	1	21
	101	125	101	106	138	60	631

* Tietyt asiat, joissa on kyse useammasta kuin yhdestä erityisasiasta, on luonnollisesti tilastoitu vain yhden kerran merkitsemällä ne sitä erityisasiaa osoittavalle riville, josta niissä on pääasiallisesti kyse.

Taulukko 2: Ratkaistujen erityisasioiden prosenttiosuus kaikista kalenterivuoden aikana ratkaisuista ennakkoratkaisuasioista

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Yhteen sä
Asioiden lukumäärä lainsäädäntöpyynnössä tarkoitetuissa erityisasiossa	101	125	101	106	138	60	631
Ratkaistujen ennakkoratkaisuasioiden lukumäärä yhteensä	447	520	601	534	547	382	3031
	22,60 %	24,04 %	16,81 %	19,85 %	25,23 %	15,71 %	20,82 %

Taulukko 3: Menettely kyseisten asioiden käsittelyssä tarkasteluajanjaksona

	Asioiden luku- määrä yhteensä	Ratkaisukokoonpano*			Ratkaisu- ehdotukset
		Suuri jaosto	Viiden tuomarin jaosto	Kolmen tuomarin jaosto	
Arvonlisävero	286	2	113	139	113
Valmisteverotus	25	0	12	8	8
Tullikoodeksi	30	0	17	11	14
Tariffiluokittelu	32	0	0	29	2
Matkustajille annettava korvaus ja apu	237	1	43	20	16
Kasvihuonekaasujen päästöoikeudet	21	0	11	7	10
	631	3	196	214	163

* Tiettyä aihepiiriä koskevien asioiden kokonaislukumäärän ja eri ratkaisukokoonpanojen ratkaisemien asioiden yhteenlasketun määrän välinen ero johtuu pääasiallisesti siitä, että tietyt asiat on peruutettu, jolloin niiden käsittely on päätetty asian rekisteristä poistamista koskevalla presidentin määräyksellä.